

A zeneterápia hatása az asszisztenciát ellátó gyógypedagógus szemével

A 2011/2012-es tanévben a „MOL Gyermekgyógyító Program 2011” keretében az Autista Sérültekért Zalában Alapítvány által szervezett zeneterápia az alábbi három célcsoportnak zajlott három formában.

Óvodások: egyéni terápiás helyzetekben zenéltek a gyermekek a terapeutával. Nem kommunikációs céllal beszélő ill. egyáltalán nem beszélő gyermekekről lévén szó, a zeneterápia rájuk gyakorolt hatását csak a viselkedésbeli megnyilvánulásai alapján tudtuk megítélni. Ezek alapján úgy láttuk, hogy az óvodás fiúk hamar összekapcsolták a terapeuta személyét a számukra kellemes foglalatosság élményével, hiszen maximális együttműködést tanúsítva, mosolygó arckifejezéssel, szapora léptekkel jöttek kísérőjükkel (óvodai gyógypedagógiai asszisztens ill. dajka) a terápiás helyiségbe. Kezdetben repetitív tevékenységeikhez (pörgetés, forgatás, szem előtt mozgatás, dobálás) használták fel a terapeuta által aktuálisan felkínált zeneeszközöket, ám a hangszerek által kiadott hangok kizökkentették őket ebből, s erre a meglepettségükre építve tudott újabb és újabb hangszereket felajánlani/bemutatni nekik a terapeuta. Elmélyülten és aktívan tevékenykedő, a terapeutával prekommunikációs (odaforduló figyelem, szemkontaktus) szinten is, zeneileg is interakcióban lévő gyereket láttam mindannyiszor.

Fejlesztő iskolai osztály: csoportos formában zajlott a terápia. Egy beszélő, ám a beszédet kommunikációra még csak korlátozott mértékben használni tudó kislány, valamint két nem beszélő, csak „szituatív” beszédértéssel rendelkező fiatal alkotta a csoport aktívan zenélő magját. Két passzív tagunk egyike olykor-olykor bekapcsolódott a hangszerek próbálgatásába. A nagyon passzív tag is pozitívan viszonyult társai hangos tevékenységéhez.

A zeneterápiás foglalkozások kezdetéhez viszonyítva hamar „felállt” a zenekar: a beszélő kislányunk nagy tehetséget mutatott a szintetizátor-használatban, két ritmushangszereken játszó társa a hangszereket egymás között segítségével cserélgetve kísérte őt.

Az arckifejezéseikből, viselkedésükből következtetve 15-20 percig örömteli foglalatosság volt számunkra a zeneterápia.

Rehabilitációs csoport: beszélő, többségi általános iskolában integráltan tanuló fiúk alkották a csoportot. A zeneterápia hamar „várt” foglalkozás lett számukra. A tanév végére megmutatkoztak a transzfer hatások is az érzések verbális megfogalmazásában, az egymásra figyelésben, az egymás iránt tanúsított türelemben és toleranciában. A fiúk kimondták: szeretnék folytatni ősztől a zeneterápiát.

Barabás Rita
gyógypedagógus